

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikası

**Hesabat dövrü:
01.01.2022 – 31.05.2022**

(Məlumatlar hesabat dövründən sonrakı ayın 15-dək olan dövr ərzində hazırlanmışdır)

1) **Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri**

Göstəricilər	Milyon ABŞ dolları ilə	Min ABŞ dolları ilə	İxrac və idxalın xüsusi çəkisi, faizlə
Xarici ticarət dövriyyəsi	20 552.07	20 552 071.93	100.00
o cümlədən:			
İxrac	15 416.51	15 416 510.04	75.01
İdxal	5 135.56	5 135 561.89	24.99
Xarici ticarət saldosu	10 280.95	10 280 948.15	-

2) **Büdcə daxilolmaları haqqında məlumat**

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	514 391.90
ƏDV üzrə	1 472 598.60
Aksizlər üzrə	53 470.60
Yol vergisi üzrə	23 332.60
Cəmi	2 063 793.70

3) Xarici ticarət iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	Miqdarı (ədəd)
Xarici ölkələrin sayı	158
Xarici ticarət iştirakçılarının sayı <i>o cümlədən:</i>	27 710
- Fiziki şəxslər üzrə	20 778
- Hüquqi şəxslər üzrə <i>o cümlədən:</i>	6 932
- dövlət sektoru	202
- özəl sektor	6 730

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 20 552 071.93 min ABŞ dolları

o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 5 135 561.89 min ABŞ dolları

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı – 6 843 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İdxalda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	806 389.70	15.70	
Özəl sektor	3 838 612.41	74.75	
Fiziki şəxslər	490 559.78	9.55	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	1 504 768.54	29.30	Əlavə 5
Aİ ölkələri	797 473.22	15.53	
Digər ölkələr	2 833 320.13	55.17	
İdxal əməliyyatlarının həcmnin:			Əlavə 1
- yüksək həddi	1 113 018.22 (aprel)	-	
- aşağı həddi	952 887.96 (mart)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	29 491.79	-	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	21 024.05	0.41	

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 15 416 510.04 * min ABŞ dolları

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 2 316 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İxracda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	6 686 868.34	43.37	
Özəl sektor	8 686 779.95	56.35	
Fiziki şəxslər	42 861.75	0.28	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	724 464.62	4.70	Əlavə 5
Aİ ölkələri	9 613 693.07	62.36	
Digər ölkələr	5 078 352.35	32.94	
İxrac əməliyyatlarının həcmnin:			Əlavə 1
- yüksək həddi	3 842 526.07 (aprel)	-	
- aşağı həddi	2 013 325.62 (mart)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	126 582.34	-	
Qeyri-neft sektoru (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	1 188 067.11	7.71	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	2 577.25	0.02	

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

4.3. Avtomobillərin idxalı haqqında məlumat

XİF MN uzrə malın kodu	Malın adı	Miqdarı (ədəd)	Statistik dəyəri (min ABŞ dolları)
	Cəmi idxal olunmuşdur <i>o cümlədən:</i>	28 681	369 468.60
8702	Sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş mühərrikli nəqliyyat vasitələri	292	43 849.26
8703	Əsasən adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər mühərrikli nəqliyyat vasitələri	26 408	270 882.23
	ondan:		
870340, 870350, 870360, 870370	daxili yanma mühərriklə yanaşı elektrik mühərriklə də hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	5 082	47 017.87
870380	yalnız elektrik mühərriklə hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	130	3 744.79
8704	Yük daşımaq üçün mühərrikli nəqliyyat vasitələri	1 851	38 917.02
8705	Xüsusi təyinatlı mühərrikli nəqliyyat vasitələri	130	15 820.09

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac		İdxal	
	dəyəri (min ABŞ doll.)	ixraca nisbətən %-lə	dəyəri (min ABŞ doll.)	idxala nisbətən %-lə
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	18 687.80	0.12	34 671.10	0.68
Sərbəst dönərli valyuta (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	7 235 112.23	46.93	4 486 446.17	87.36
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa) üzrə malların keçirilməsi	7 235 112.23	46.93	4 485 870.53	87.35
23 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	575.64	0.01
26 – Dövlət kreditinin ödənilməsi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.00	0.00
Klirinq üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	74.26	0.00
31 – Klirinq valyutası hesablaşmaları ilə malların keçirilməsi (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	0.00	0.00
36 – Dövlət kreditinin ödənişi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	74.26	0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	12 637.14	0.08	401 254.95	7.81
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	12 637.14	0.08	401 224.25	7.81
43 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	30.70	0.00
Müəssisə və obyektlərin tikintisi haqqında saziş-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.84	0.00
72 – MDB ölkələri öhdəliyi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.84	0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar əsasında malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.00	0.00
80 – Digərləri	8 150 072.87	52.87	213 114.57	4.15
Cəmi	15 416 510.04	100.00	5 135 561.89	100.00

6) Daşınan yüklər haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)	Əlavələr
- İxrac <i>o cümlədən:</i>	20 210 510.01	Əlavə 6
dəniz nəqliyyatı	24 749.41	
dəmir yolu nəqliyyatı	1 008 038.64	
avtomobil nəqliyyatı	728 608.57	
hava nəqliyyatı	22 274.55	
poçt göndərişi	4.20	
stasionar nəqliyyat vasitələri	18 426 576.41	
özü hərəkət edən vasitələr	258.23	
- İdxal <i>o cümlədən:</i>	3 150 635.06	
dəniz nəqliyyatı	260 322.30	
dəmir yolu nəqliyyatı	1 494 915.54	
avtomobil nəqliyyatı	1 188 048.71	
hava nəqliyyatı	3 982.98	
poçt göndərişi	129.47	
stasionar nəqliyyat vasitələri	188 877.96	
özü hərəkət edən vasitələr	14 358.10	
Cəmi	23 361 145.07	

8) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat

8.1. Aşkar edilmiş cinayət xarakterli faktlar – 162

o cümlədən:

Qaçqınçılıq faktı	47
Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və ya onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar faktlar	34
narkotik vasitələrin miqdarı (qram)	503 069.792
psixotrop maddələrin miqdarı (qram)	309 514.2565
prekursorların miqdarı (qram)	70
Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma	8
Aksiz markası ilə markalanmalı olan malları belə marka olmadan idxal etmə	7
Digər cinayət xarakterli faktlar	109
Bu əməlləri törədən şəxslərin sayı	168

8.2. Aşkar edilmiş inzibati xəta faktları – 12 116

o cümlədən:

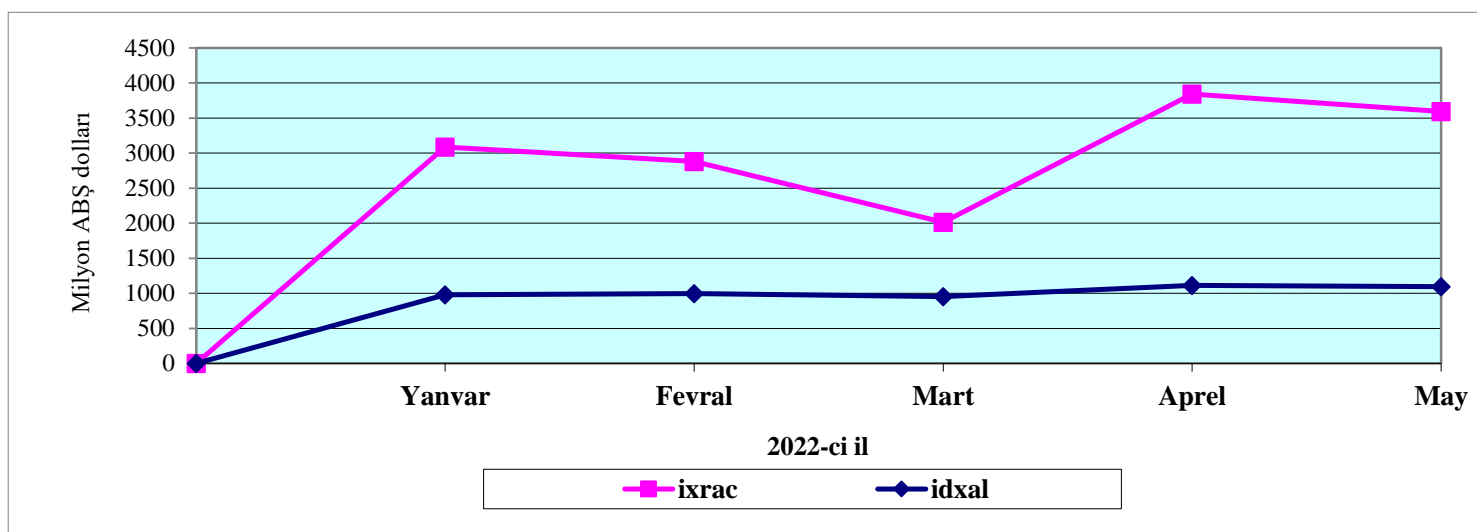
Kənar keçirmə	0
Gizli keçirmə	72
Bəyan etməmə	110
Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid sənədlərin çatdırılmaması	10 806
Geri aparmama (gətirməmə)	58
Gömrük ödənişlərindən yayınma	95
Aksiz markasız idxal	0
Digər xətalər	999

Əlavə 1

İxrac və idxal əməliyyatlarının dinamikası

(min ABŞ dolları)

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel	May	İyun	İyul	Avqust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Cəmi
İxrac	3 086 664.08	2 881 000.81	2 013 325.62	3 842 526.07	3 592 993.45	-	-	-	-	-	-	-	15 416 510.04
İdxal	977 019.00	997 650.54	952 887.96	1 113 018.22	1 094 986.17	-	-	-	-	-	-	-	5 135 561.89
Saldo	2 109 645.08	1 883 350.28	1 060 437.66	2 729 507.85	2 498 007.28	-	-	-	-	-	-	-	10 280 948.15
Dövriyyə	4 063 683.07	3 878 651.35	2 966 213.58	4 955 544.29	4 687 979.63	-	-	-	-	-	-	-	20 552 071.93
İxracın aylıq artımı	-	-205 663.26	-867 675.19	1 829 200.44	-249 532.61	-	-	-	-	-	-	-	-
İdxalın aylıq artımı	-	20 631.54	-44 762.58	160 130.26	-18 032.05	-	-	-	-	-	-	-	-

Mal qrupları üzrə ixrac və idxal

Mal qrupunun kodu	Mal qrupunun adı	İxrac		İdxal	
		Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixrac nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	B	1	2	3	4
	Cəmi	15 416 510.04	100.00	5 135 561.89	100.00
01	Diri heyvanlar	277.19	0.00	18 712.38	0.36
02	Ət və qida üçün yararlı ət əlavələri	460.74	0.00	26 716.90	0.52
03	Balıqlar və xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları	177.34	0.00	11 095.15	0.22
04	Süd məhsulları; quş yumurtası; təbii bal, başqa yerdə adı çəkilməyən və təsnif olunmayan heyvan mənşəli ərzaq məhsulları	1 703.50	0.01	77 725.80	1.51
05	Başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan heyvan mənşəli məhsullar	2 100.76	0.01	681.35	0.01
06	Canlı ağaclar və digər bitkilər; bitkilərin kökləri, soğanaqları və digər analogi hissələri; kəsilmiş çiçəklər və dekorativ bitkilər	414.32	0.00	13 650.87	0.27
07	Tərəvəz və bəzi yeməli meyvə-köklülər və kök yumruları	113 873.07	0.74	49 195.31	0.96
08	Yeməli meyvələr və qoz-fındıq; sitrus meyvələrinin qabıqları və ya qovun qabıqcıqları	105 369.88	0.68	70 193.68	1.37
09	Qəhvə, çay, mate və ya paraqvay çayı və ədviyyatlar	5 235.74	0.03	33 351.63	0.65
10	Dənli bitkilər	3 632.05	0.02	163 685.37	3.19
11	Unüyütmə-yarma sənayesi məhsulları; səməni; nişastalar; inulin; buğda kleykovinası	239.57	0.00	13 756.28	0.27
12	Yağlı toxum və bar; digər toxumlar, bar və taxıl; dərman bitkiləri və texniki məqsədlər üçün bitkilər; saman və yem	3 577.87	0.02	25 116.98	0.49
13	Təmizlənməmiş təbii şellak; kitrələr, qatranlar və digər bitki şirələri və ekstraktları	0.00	0.00	452.97	0.01
14	Toxuma (hörgü) məmulatlarının hazırlanması üçün bitki mənşəli materiallar; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan digər bitki mənşəli məhsullar	465.88	0.00	81.66	0.00
15	Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar və onların parçalanması nəticəsində alınan məhsullar; hazır yeyinti piyləri; heyvan və ya bitki mənşəli mumlar	13 731.11	0.09	119 597.05	2.33
16	Ətdən, balıqdan və ya xərçəngkimilərdən, mollyusklardan və ya digər su onurğasızlarından alınan hazır məhsullar	392.11	0.00	18 031.69	0.35
17	Şəkər və şəkərdən hazırlanan qənnadı məmulatları	9 889.60	0.06	74 014.11	1.44

A	B	1	2	3	4
18	Kakao və ondan hazırlanan məhsullar	3 664.75	0.02	37 222.64	0.72
19	Taxıldan, undan, nişastadan və ya süddən alınan hazır məhsullar; un qənnadı məmulatları	2 958.40	0.02	54 759.93	1.07
20	Tərəvəzlərin, meyvələrin, qoz-fındığın və ya bitkilərin digər hissələrinin emal məhsulları	8 781.90	0.06	22 486.33	0.44
21	Müxtəlif ərzaq məhsulları	1 249.12	0.01	56 029.96	1.09
22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə	4 699.13	0.03	28 496.79	0.55
23	Yeyinti sənayesinin qalıqları və tullantıları; heyvanlar üçün hazır yemlər	6 665.77	0.04	36 977.03	0.72
24	Tütün və tütünün sənaye əvəzediciləri	9 188.96	0.06	29 846.37	0.58
25	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialları, əhəng və sement	18 129.12	0.12	13 491.97	0.26
26	Filizlər, şlaklar və kül	10 745.86	0.07	499.38	0.01
27	Mineral yanacaq, neft və onların qovulma məhsulları; bitum tərkibli maddələr; mineral mumlar	14 291 929.28	92.71	356 712.83	6.95
28	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri	4 444.63	0.03	52 550.67	1.02
29	Üzvi kimyəvi birləşmələr	62 811.96	0.41	19 516.05	0.38
30	Əczaçılıq məhsulları	1 486.14	0.01	263 049.49	5.12
31	Gübrələr	84 434.46	0.55	23 916.07	0.47
32	Aşılavıcı və boyayıcı ekstraktlar, tanninlər və onların törəmələri; boyaqlar, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boyalar və laklar; zamazkalar və digər mastikalar; tipografiya boyaqları, mürəkkəblər, tuş	1 770.04	0.01	25 945.13	0.51
33	Efir yağları və rezinoidlər; ətriyyat, kosmetik və tualet vasitələri	1 573.33	0.01	68 076.66	1.33
34	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və cilalama üçün tərkiblər, şamlar və analogi məmulatlar, yapma üçün pasta, plastilin, «diş müalicəsi mumu»	678.05	0.00	43 868.33	0.85
35	Zülal tərkibli maddələr; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər	20.52	0.00	5 973.85	0.12
36	Partlayıcı maddələr; pirotexnika məmulatları; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi yanar maddələr	6.01	0.00	6 048.62	0.12
37	Foto və kino malları	0.01	0.00	1 806.12	0.04
38	Digər kimyəvi məhsullar	2 554.11	0.02	88 963.13	1.73
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar	153 260.67	0.99	179 299.23	3.49
40	Kauçuk, rezin və onlardan hazırlanan məmulatlar	204.54	0.00	58 612.96	1.14
41	Emal olunmamış gön (təbii xəzdən başqa) və aşılınmış dəri	6 222.79	0.04	244.65	0.00
42	Dəri məmulatları; sərraclıq-yəhər məmulatları və qoşqu ləvazimatları; yol ləvazimatları, qadın çantaları və analogi mallar; heyvanların bağırsaqlarından hazırlanan məmulatlar (barama fibroinindən olan liflər istisna olmaqla)	50.36	0.00	8 582.17	0.17
43	Təbii və süni xəz; ondan hazırlanan məmulatlar	0.12	0.00	62.10	0.00
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar; ağac kömürü	1 400.59	0.01	123 256.24	2.40
45	Mantar və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	248.17	0.00

A	B	1	2	3	4
46	Küləşdən, alfadan və digər materiallardan hörmə üçün hazırlanan məmulatlar; səbət məmulatları və hörülmüş məmulatlar	0.07	0.00	159.56	0.00
47	Oduncaqdan və ya digər lifli sellüloz materiallardan hazırlanan kütlə; regenerasiya edilən kağız və karton (makulatura və tullantılar)	20.09	0.00	21.00	0.00
48	Kağız və karton; kağız kütlədən, kağızdan və ya kartondan hazırlanan məmulatlar	874.53	0.01	90 399.79	1.76
49	Çap kitablar, qəzetlər, reproduksiyalar və poliqrafiya sənayesinin digər məmulatları; əlyazmalar, makinada yazılan mətnlər və planlar	222.18	0.00	20 524.14	0.40
50	İpək	1 250.37	0.01	6.03	0.00
51	Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	0.00	0.00	135.43	0.00
52	Pambıq	148 372.68	0.96	2 272.84	0.04
53	Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	0.00	0.00	1 071.74	0.02
54	Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analoji saplar	139.50	0.00	18 125.42	0.35
55	Kimyəvi liflər	27.22	0.00	7 199.68	0.14
56	Pambıq (vata), keçə və ya fetr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosar və onlardan məmulatlar	50.29	0.00	16 473.97	0.32
57	Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	70.33	0.00	6 019.45	0.12
58	Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	25.84	0.00	3 125.40	0.06
59	Həpədurulmuş, üzüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	3.84	0.00	4 116.62	0.08
60	Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	0.00	0.00	11 506.77	0.22
61	Maşınla və ya əllə toxunmuş trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları	351.49	0.00	55 673.91	1.08
62	Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	546.28	0.00	41 607.66	0.81
63	Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	9 847.21	0.06	15 419.04	0.30
64	Ayaqqabılar, getrlər və analoji məmulatlar; onların hissələri	288.70	0.00	37 130.48	0.72
65	Baş geyimləri və onların hissələri	27.93	0.00	1 991.93	0.04
66	Çətirlər, gündən qoruyucu çətirlər, çəliklər, çəlik-oturacaqlar, qırmanc, minik atları üçün qamçılar və onların hissələri	0.04	0.00	187.62	0.00
67	Emal edilmiş lələk və pərçü və onlardan hazırlanmış məmulatlar; süni çiçəklər; insan saçından məmulatlar	0.26	0.00	823.69	0.02
68	Daş, gips, sement, asbest, slyuda və analoji materialdan məmulatlar	1 458.40	0.01	26 048.84	0.51
69	Keramika məmulatları	239.01	0.00	41 982.28	0.82
70	Şüşə və ondan hazırlanan məmulatlar	6 169.99	0.04	33 780.69	0.66
71	Təbii və ya yetişdirilmiş mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, üzərinə qiymətli metal çəkilmiş metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar; bijuteriya; sikkələr	64 389.38	0.42	12 800.42	0.25
72	Qara metallar	46 066.13	0.30	169 561.94	3.30

A	B	1	2	3	4
73	Qara metallardan məmulatlar	13 315.50	0.09	197 675.76	3.85
74	Mis və ondan hazırlanan məmulatlar	21 389.29	0.14	7 237.86	0.14
75	Nikel və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	917.72	0.02
76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar	121 666.91	0.79	68 999.93	1.34
78	Qurğuşun və ondan hazırlanan məmulatlar	5 816.59	0.04	88.42	0.00
79	Sink və ondan hazırlanan məmulatlar	494.45	0.00	552.95	0.01
80	Qalay və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	189.27	0.00
81	Digər qiymətsiz metallar; metal keramikası; onlardan hazırlanan məmulatlar	0.46	0.00	529.77	0.01
82	Qiymətsiz metallardan alətlər, qurğular, bıçaq məmulatları, qaşıqlar və çəngəllər; onların qiymətsiz metallardan olan hissələri	380.82	0.00	17 785.79	0.35
83	Qiymətsiz metallardan hazırlanan digər məmulatlar	269.95	0.00	25 307.52	0.49
84	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıq və mexaniki qurğular; onların hissələri	15 854.27	0.10	622 018.40	12.11
85	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səsyazma və səsləndirmə aparaturası, televiziya təsvirlərinin və səslərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatura, onların hissələri və ləvazimatları	5 472.03	0.04	415 739.48	8.10
86	Dəmiryol lokomotivləri və ya mühərrikli tramvay vaqonları, dəmiryol nəqliyyat vasitələri və onların hissələri; dəmiryol və ya tramvay xətləri üçün yol avadanlıqları və qurğuları, onların hissələri; mexaniki siqnal avadanlıqları	684.56	0.00	108 931.41	2.12
87	Yerüstü nəqliyyat vasitələri, dəmiryolu və tramvay nəqliyyat vasitələrindən başqa, və onların hissələri və ləvazimatları	2 553.01	0.02	470 658.99	9.16
89	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	198.91	0.00	39 030.13	0.76
90	Optik, fotoqrafik, kinematoqrafiya, ölçü, nəzarət, ən dəqiq, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	2 773.45	0.02	92 658.23	1.80
91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	8.85	0.00	9 069.86	0.18
92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	2.12	0.00	671.00	0.01
94	Mebel; yataq ləvazimatları, döşəklər, döşək əsasları, divan yastıqları və analoji doldurulma mebel ləvazimatları; lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar; işıq tablo və lövhələri, analoji məmulatlar; yığma tikinti konstruksiyaları	2 790.81	0.02	66 296.58	1.29
95	Oyuncaqlar, oyunlar və idman inventarı; onların hissələri və ləvazimatları	24.56	0.00	14 126.88	0.28
96	Müxtəlif hazır məmulatlar	213.66	0.00	27 913.09	0.54
97	İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	125.08	0.00	58.80	0.00

Əlavə 3

İxracda əsas mallar

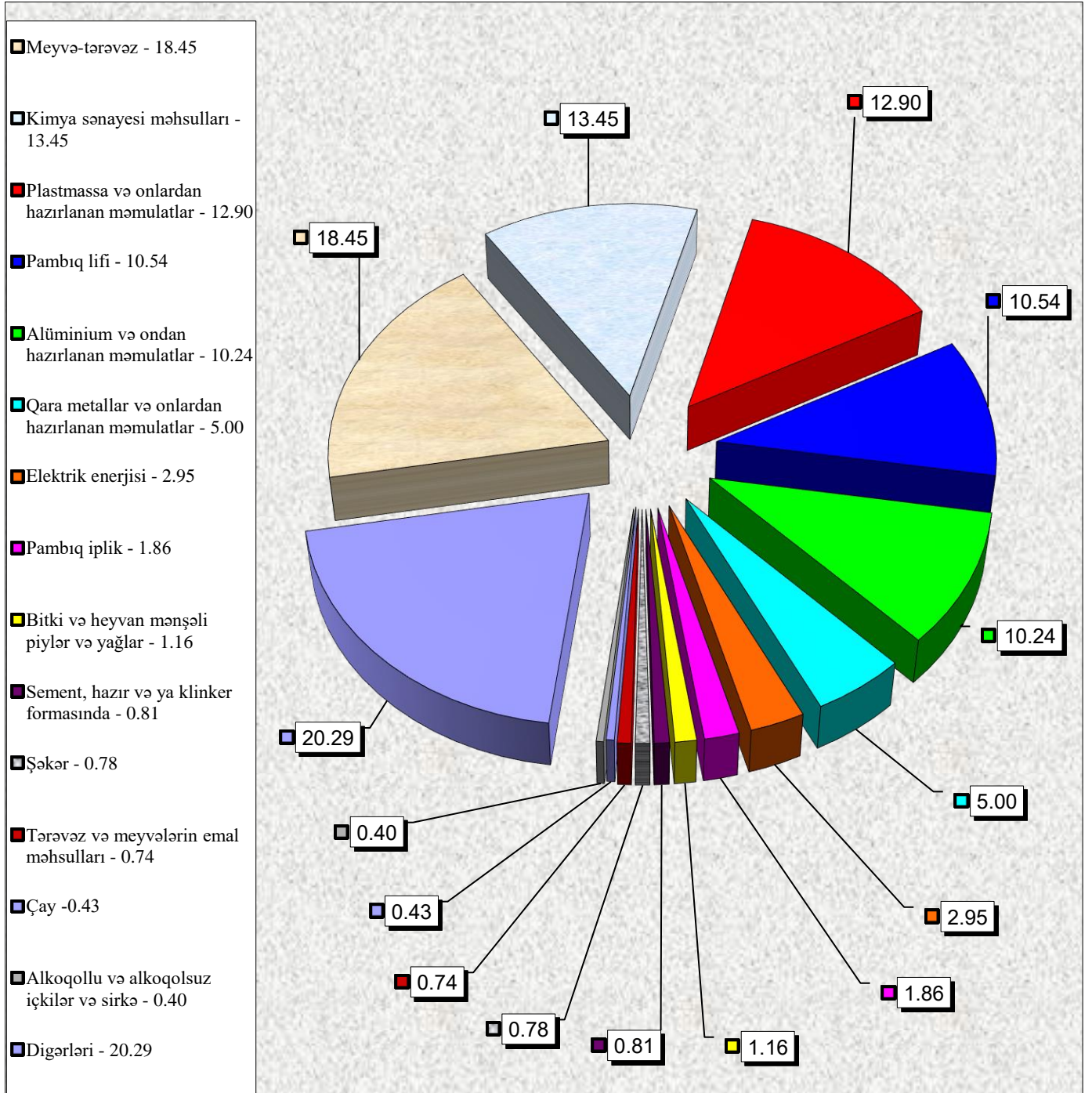
(min ABŞ dolları)

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2022-ci ilin ilk 5 ayı		2022-ci ilin ilk 5 ayının ixracına nisbətən, %-lə	2022-ci ilin ilk 5 ayının qeyri-neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
		İxrac - cəmi	-	15 416 510.04	100.00	-
I.	2709-2715	Neft-qaz sektoruna daxil olan mallar üzrə	-	14 228 442.93	92.29	-
	270900	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	11 383 684.99	8 058 720.31	52.27	-
	2710	Xam məhsullardan başqa, bitumlu süxurlardan alınmış neft və neft məhsulları; tərkibində neft və ya neft məhsullarının miqdarı 70 kütlə % və ya daha çox olan məhsullar, ton	245 287.07	143 498.07	0.93	-
	271121	Təbii qaz, qaz halında, min kub metr	9 458 059.77	5 994 793.60	38.89	-
	27131	Neft koksu, ton	64 024.55	12 139.75	0.08	-
	271320	Neft bitumu, ton	57 876.86	15 588.47	0.10	-
		Digərləri	-	3 702.73	0.02	-
II.		Neft-qaz sektoruna daxil olmayan mallar üzrə	-	1 188 067.11	7.71	100.00
	07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	192 263.40	219 242.95	1.42	18.45
		ondan:				
	0701	Kartof, ton	33 323.94	14 822.77	0.10	1.25
	0702	Tomat, ton	75 772.02	91 049.70	0.59	7.66
	0802 2	Məşə fındığı, ton	9 576.50	53 760.41	0.35	4.53
	0808 10	Alma, ton	18 117.58	12 043.36	0.08	1.01
	0810 70	Xurma, ton	39 075.65	29 669.59	0.19	2.50
	0810907501	Nar, ton	1 541.27	2 424.00	0.02	0.20

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2022-ci ilin ilk 5 ayı		2022-ci ilin ilk 5 ayının ixracına nisbətən, %-lə	2022-ci ilin ilk 5 ayının qeyri-neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
0902		Çay, ton	886.05	5 151.29	0.03	0.43
15		Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	7 793.88	13 731.11	0.09	1.16
1701		Şəkər, ton	14 448.45	9 274.91	0.06	0.78
20		Tərəvəz və meyvələrin emal məhsulları, ton	7 283.65	8 781.90	0.06	0.74
22		Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə, min ABŞ dolları	-	4 699.13	0.03	0.40
2523		Sement, hazır və ya klinker formasında, ton	230 884.11	9 581.98	0.06	0.81
2716		Elektrik enerjisi, min kVt/saat	618 233.73	35 051.89	0.23	2.95
28-38		Kimya sənayesi məhsulları, ton	342 632.43	159 779.26	1.04	13.45
		ondan:				
2905 11		metanol (metil spirti), ton	191 687.78	60 046.73	0.39	5.05
3102		azot gübrəsi, ton	123 138.01	84 069.66	0.55	7.08
39		Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	141 923.53	153 260.67	0.99	12.90
		ondan:				
3901		polietilen, ilkin formalarda, ton	43 822.50	62 259.15	0.40	5.24
390210		polipropilen, ilkin formalarda, ton	26 894.30	40 466.17	0.26	3.41
390230		propilenin sopolimerləri, ilkin formalarda, ton	7 053.50	11 529.83	0.07	0.97
5201-5203		Pambıq lifi, ton	53 974.98	125 263.13	0.81	10.54
5204-5207		Pambıq iplik, ton	5 261.79	22 060.25	0.14	1.86
72-73		Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	65 172.48	59 381.64	0.39	5.00
76		Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, ton	32 754.83	121 666.91	0.79	10.24
		Digərləri	-	241 140.10	1.57	20.29

Əlavə 3-də göstərilmiş qeyri-neft məhsullarının ixracında əsas malların faizlə xüsusi çəkisi

Əlavə 3.1

Xam neftin ixrac olunduğu ölkələr *

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	Ölkələr	Miqdar (ton)	Statistik dəyər
2709 00	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları	Cəmi	11 383 684.99	8 058 720.31
		İtaliya	4 737 557.99	3 327 937.37
		İsrail	1 194 565.25	855 500.01
		Hindistan	959 145.53	770 016.57
		Böyük Britaniya	613 731.08	463 498.42
		Portuqaliya	607 944.06	428 162.99
		Ukrayna	506 349.30	304 515.94
		Tunis	370 885.05	273 656.79
		İspaniya	385 525.62	265 458.72
		Almaniya	351 003.97	258 524.91
		Tailand	368 473.28	231 496.55
		Çexiya	251 558.96	160 494.50
		Türkiyə	216 555.68	118 933.65
		Vyetnam	137 774.98	117 729.67
		Rumıniya	170 203.55	103 202.37
		Xorvatiya	90 841.14	78 130.53
		İsveçrə	89 505.43	76 076.74
		Avstraliya	75 725.01	61 669.02
		Belarus	84 893.31	57 590.07
		Avstriya	82 901.03	55 781.16
		İrlandiya	88 077.58	50 060.05
		Rusiya	465.51	282.82
		Gürcüstan	1.70	1.44

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neftin dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

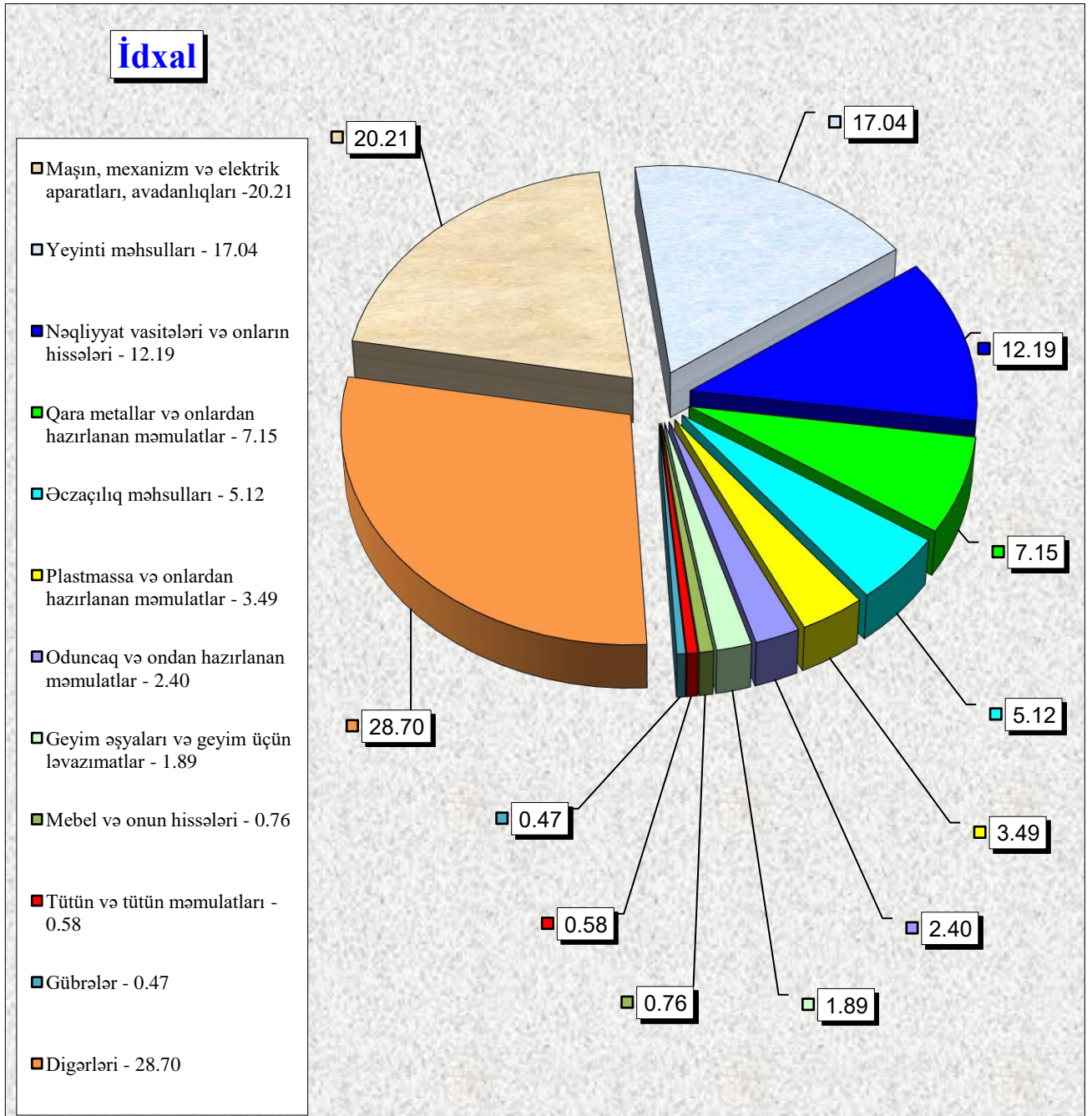
Əlavə 4

İdxalda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2022-ci ilin ilk 5 ayı		2022-ci ilin ilk 5 ayının idxalına nisbətən %-lə
		Miqdar	Statistik dəyər	
	İdxal - cəmi	-	5 135 561.89	100.00
02-04, 07-11, 1201-1208, 15-22	Yeyinti məhsulları, min ABŞ dolları	-	875 067.10	17.04
	ondan:			
02	Ət, ton	15 340.04	26 716.90	0.52
0401-0402	Süd və qaymaq, ton	4 482.73	6 670.50	0.13
0405	Kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağlar, ton	8 927.55	49 646.04	0.97
07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	209 733.61	119 388.99	2.32
0902	Çay, ton	6 082.27	29 911.41	0.58
1001	Buğda, ton	355 625.06	124 049.40	2.42
1003	Arpa, ton	833.70	353.28	0.01
1005	Qarğıdalı, ton	36 896.18	13 413.56	0.26
1006	Düyü, ton	24 722.36	20 342.73	0.40
15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	73 260.37	119 597.05	2.33
24	Tütün və tütün məmulatları, min ABŞ dolları	-	29 846.37	0.58
30	Əczaçılıq məhsulları, ton	12 683.41	263 049.49	5.12
31	Gübrələr, ton	30 306.79	23 916.07	0.47
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	80 666.13	179 299.23	3.49
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, min ABŞ dolları	-	123 256.24	2.40
61-62	Geyim əşyaları və geyim üçün ləvazimatlar, min ABŞ dolları	-	97 281.56	1.89
72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	262 203.99	367 237.70	7.15
84-85	Maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	1 037 757.88	20.21
86-89	Nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	626 245.86	12.19
9401-9403	Mebel və onun hissələri, min ABŞ dolları	-	39 217.16	0.76
	Digərləri	-	1 473 387.22	28.70

Əlavə 4-də göstərilmiş idxal əməliyyatlarında əsas malların xüsusi çəkisi, faizlə

Ölkələr üzrə ixrac və idxal

Ölkələrin adı	İxrac		İdxal	
	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	1	2	3	4
Cəmi	15 416 510.04	100.00	5 135 561.89	100.00
MDB ölkələri üzrə cəmi	724 464.62	4.70	1 504 768.54	29.30
Belarus	72 339.24	0.47	48 235.76	0.94
Qazaxıstan	18 435.05	0.12	231 303.38	4.50
Qırğızıstan	834.72	0.01	2 650.59	0.05
Moldova	8 105.99	0.05	1 772.16	0.03
Özbəkistan	19 044.13	0.12	45 743.15	0.89
Rusiya	271 051.69	1.76	968 063.33	18.85
Tacikistan	2 470.23	0.02	28.59	0.00
Türkmənistan	10 589.37	0.07	96 346.31	1.88
Ukrayna	321 594.19	2.09	110 625.27	2.15
Avropa İttifaqı ölkələri üzrə cəmi	9 613 693.07	62.36	797 473.22	15.53
Almaniya	271 697.57	1.76	225 478.16	4.39
Avstriya	56 085.00	0.36	27 778.33	0.54
Belçika	325.26	0.00	30 207.03	0.59
Bolqarıstan	40 744.80	0.26	18 137.28	0.35
Çexiya	161 936.28	1.05	18 926.01	0.37
Danimarka	34.16	0.00	6 171.62	0.12
Estoniya	995.88	0.01	3 019.28	0.06
Finlandiya	234.56	0.00	10 501.48	0.20
Fransa	1 324.45	0.01	85 137.38	1.66
Xorvatiya	78 130.53	0.51	9 501.85	0.19
İrlandiya	50 081.03	0.32	10 103.18	0.20
İspaniya	270 910.47	1.76	28 840.28	0.56

A	1	2	3	4
İsveç	11 432.11	0.07	20 225.68	0.39
İtaliya	7 575 014.87	49.14	120 048.39	2.34
Kipr	8 424.97	0.05	944.99	0.02
Latviya	12 039.33	0.08	6 989.99	0.14
Litva	4 298.55	0.03	7 988.82	0.16
Lüksemburq	8 680.84	0.06	2 015.75	0.04
Macarıstan	501.52	0.00	16 564.35	0.32
Malta	74.62	0.00	47.30	0.00
Niderland	26 229.08	0.17	34 260.29	0.67
Polşa	2 467.47	0.02	41 085.43	0.80
Portuqaliya	428 175.49	2.78	5 394.64	0.11
Rumıniya	124 941.77	0.81	33 117.15	0.64
Slovakiya	226.62	0.00	19 063.68	0.37
Sloveniya	216.85	0.00	7 622.62	0.15
Yunanıstan	478 468.98	3.10	8 302.28	0.16
Dıgər ölkələr üzrə cəmi	5 078 352.35	32.94	2 833 320.13	55.17
Albaniya	314.05	0.00	533.74	0.01
Amerika Birləşmiş Ştatları	44 900.00	0.29	137 556.36	2.68
Amerika Samoası	0.00	0.00	1.39	0.00
Anqola	7.90	0.00	38.73	0.00
Argentina	11 284.90	0.07	18 020.40	0.35
Aruba	3.09	0.00	0.00	0.00
Avstraliya	61 717.48	0.40	21 478.48	0.42
Banqladəş	1 859.34	0.01	6 536.23	0.13
Benin	77.35	0.00	0.00	0.00
Bermud adaları	16.82	0.00	0.00	0.00
Bəhreyn	122.04	0.00	289.94	0.01
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	8 169.23	0.05	12 999.58	0.25
Tanzaniya	0.00	0.00	188.18	0.00
Boliviya	0.27	0.00	16.27	0.00
Bosniya və Herseqovina	20.55	0.00	530.05	0.01
Böyük Britaniya	472 287.97	3.06	89 266.19	1.74
Braziliya	19 367.03	0.13	40 522.11	0.79
Bruney-Darüssalam	30.80	0.00	0.00	0.00

A	1	2	3	4
Cənubi Afrika Respublikası	0.12	0.00	1 722.82	0.03
Çili	0.00	0.00	1 261.46	0.02
Çin	15 692.90	0.10	762 879.11	14.85
Çinin xüs. inz. r-nu Honkonq	445.19	0.00	445.23	0.01
Çinin xüs. inz. r-nu Aomin (Makao)	0.00	0.00	0.91	0.00
Dominikan Respublikası	0.00	0.00	90.22	0.00
Ekvador	0.00	0.00	19 339.69	0.38
Eritreya	0.00	0.00	7.42	0.00
Əfqanıstan	195.47	0.00	18.88	0.00
Əlcəzair	7.44	0.00	514.56	0.01
Filippinlər	0.00	0.00	1 585.72	0.03
Gürcüstan	347 134.16	2.25	43 479.89	0.85
Həbəşistan	0.00	0.00	44.06	0.00
Hindistan	796 968.43	5.17	74 180.53	1.44
Honduras	0.00	0.00	10.01	0.00
İndoneziya	85.03	0.00	52 322.18	1.02
İordaniya	186.71	0.00	1 442.78	0.03
İraq	11 882.89	0.08	41.87	0.00
İran İslam Respublikası	16 210.46	0.11	181 442.99	3.53
İslandiya	0.00	0.00	432.32	0.01
İsrail	858 032.29	5.57	13 052.09	0.25
İsveçrə	142 498.80	0.92	22 790.77	0.44
Fələstin	0.00	0.00	140.03	0.00
Kamboca	0.80	0.00	1 066.13	0.02
Kamerun	0.00	0.00	39.80	0.00
Kanada	235.97	0.00	5 146.55	0.10
Kayman adaları	9.70	0.00	0.00	0.00
Şimali Makedoniya Respublikası	0.00	0.00	585.77	0.01
Keniya	0.00	0.00	894.69	0.02
Kolumbiya	4.11	0.00	407.63	0.01
Koreya Respublikası	42.58	0.00	91 494.14	1.78
Kosta-Rika	0.00	0.00	889.00	0.02
Kot-divuar	45.00	0.00	44.52	0.00
Kuba	0.00	0.00	134.78	0.00

A	1	2	3	4
Kurasao	0.00	0.00	43.35	0.00
Küveyt	304.00	0.00	37.92	0.00
Qabon	1.81	0.00	0.00	0.00
Qana	25.57	0.00	4.59	0.00
Qayana	3.56	0.00	0.00	0.00
Qəmər adaları	0.00	0.00	0.05	0.00
Qətər	507.15	0.00	613.78	0.01
Qrenada	0.00	0.00	0.01	0.00
Qrenlandiya	0.00	0.00	2.06	0.00
Quam (ABŞ)	0.00	0.00	0.37	0.00
Qvatemala	0.00	0.00	333.85	0.01
Laos (LXDR)	0.00	0.00	166.81	0.00
Lixtenşteyn	0.01	0.00	107.88	0.00
Livan	524.07	0.00	291.35	0.01
Liviya	27 349.97	0.18	0.00	0.00
Madaqaskar	0.00	0.00	196.27	0.00
Malavi	0.00	0.00	400.46	0.01
Malayziya	227.45	0.00	17 909.07	0.35
Maldiv adaları	81.41	0.00	0.00	0.00
Mali	0.00	0.00	0.87	0.00
Mavriki	0.00	0.00	47.41	0.00
Mavritaniya	0.00	0.00	7.06	0.00
Meksika	0.43	0.00	41 588.47	0.81
Men adası	12.89	0.00	0.00	0.00
Mərakeş	0.00	0.00	1 798.60	0.04
Misir	77.76	0.00	4 099.82	0.08
Monako	0.00	0.00	20.71	0.00
Monqolustan	148.39	0.00	39.83	0.00
Monteneqro	0.00	0.00	226.06	0.00
Myanma	111.53	0.00	775.48	0.02
Nauru	0.00	0.00	2.23	0.00
Nepal	0.00	0.00	56.26	0.00
Nigeriya	385.36	0.00	0.34	0.00
Nikaraqua	0.00	0.00	4.47	0.00

A	1	2	3	4
Norveç	282.30	0.00	43 520.36	0.85
Oman	528.92	0.00	85.58	0.00
Pakistan	276.34	0.00	12 613.98	0.25
Panama	17.53	0.00	0.35	0.00
Paraqvay	0.00	0.00	158.90	0.00
Peru	656.25	0.00	907.83	0.02
Puerto-Riko (ABŞ)	0.00	0.00	108.05	0.00
Ruanda	0.00	0.00	6.88	0.00
Salvador	0.00	0.00	7.53	0.00
San-Marino	89.51	0.00	172.42	0.00
Seneqal	6.21	0.00	0.25	0.00
Serbiya	1 659.63	0.01	4 594.77	0.09
Səudiyyə Ərəbistanı	2 197.26	0.01	6 008.31	0.12
Sinqapur	95.29	0.00	16 124.66	0.31
Surinam	0.00	0.00	0.07	0.00
Suriya Ərəb Respublikası	26.81	0.00	142.53	0.00
Svazilend	0.00	0.00	0.04	0.00
Syerra-Leone	0.00	0.00	2.37	0.00
Şimali Marian adaları (ABŞ)	0.00	0.00	0.56	0.00
Şri-Lanka	0.95	0.00	27 183.63	0.53
Tailand	231 496.81	1.50	26 709.86	0.52
Tayvan (Çinin əyaləti)	2.16	0.00	12 177.28	0.24
Toqo	108.90	0.00	0.00	0.00
Trinidad və Tobaqo	0.27	0.00	0.53	0.00
Tunis	273 685.40	1.78	2 380.97	0.05
Türkiyə	1 601 468.68	10.39	851 877.67	16.59
Uqanda	0.00	0.00	0.06	0.00
Uruqvay	0.00	0.00	0.20	0.00
Virgin adaları (ABŞ)	0.00	0.00	0.01	0.00
Vyetnam	118 017.10	0.77	40 778.37	0.79
Yamayka	0.00	0.00	1.19	0.00
Yaponiya	7 333.66	0.05	86 967.17	1.69
Yeni Zeland	21.02	0.00	25 702.56	0.50
Yəmən	395.20	0.00	0.00	0.00

A	1	2	3	4
Zambiya	0.00	0.00	3.77	0.00
Zimbabve	0.00	0.00	378.65	0.01
Təyin olunmayıb	367.87	0.00	1.17	0.00

Əlavə 5.1

Ticarət dövriyyəsində əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	20 552 071.93	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	7 695 063.26	37.44
Türkiyə	2 453 346.35	11.94
Rusiya	1 239 115.02	6.03
Hindistan	871 148.95	4.24
İsrail	871 084.38	4.24
Çin	778 572.01	3.79
Böyük Britaniya	561 554.16	2.73
Almaniya	497 175.72	2.42
Yunanistan	486 771.26	2.37
Portuqaliya	433 570.14	2.11
Ukrayna	432 219.46	2.10
Gürcüstan	390 614.05	1.90
İspaniya	299 750.75	1.46
Tunis	276 066.37	1.34
Tailand	258 206.67	1.26
Digər ölkələr	3 007 813.38	14.63

İxracda əsas ölkələr

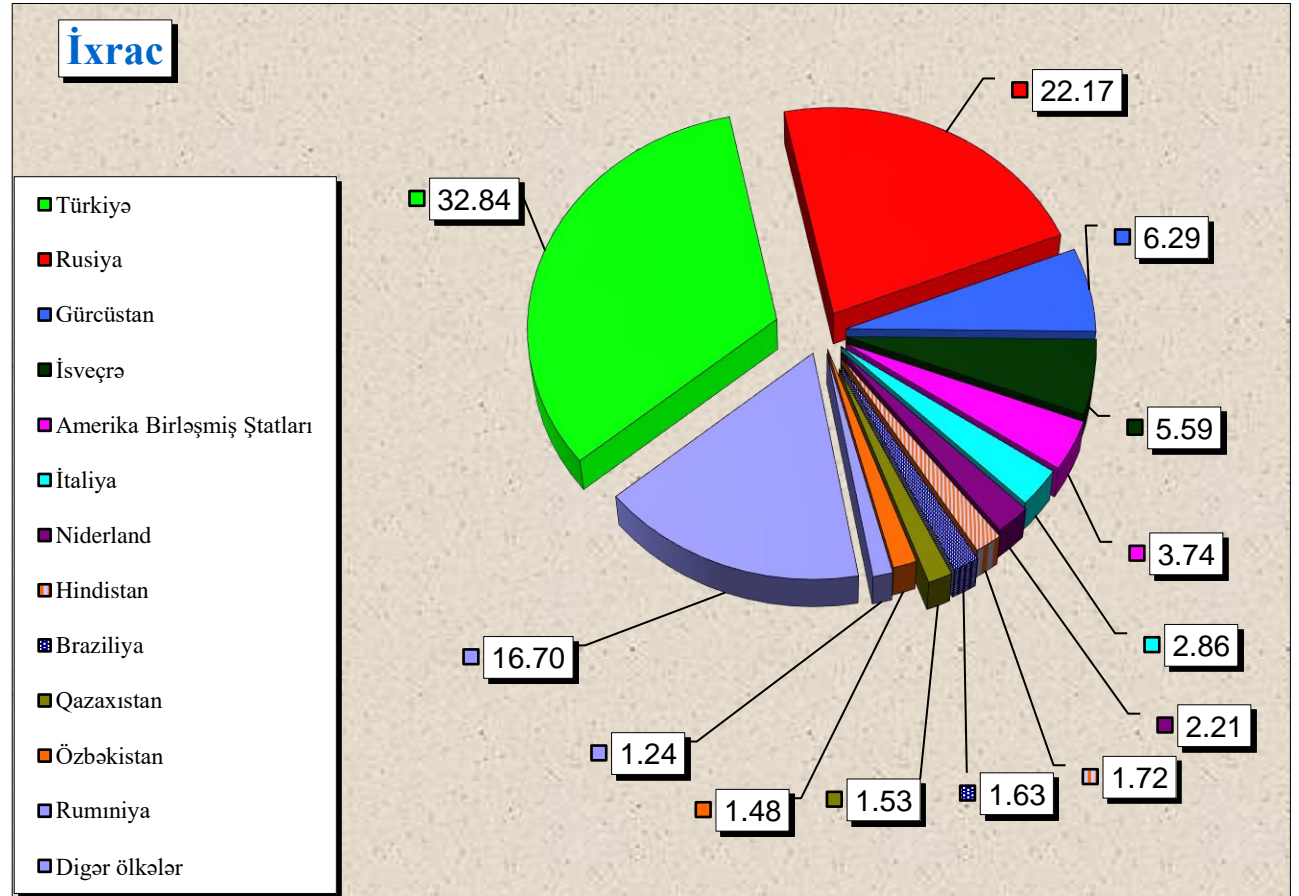
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi ixrac nisbətən %-lə
Cəmi	15 416 510.04	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	7 575 014.87	49.14
Türkiyə	1 601 468.68	10.39
İsrail	858 032.29	5.57
Hindistan	796 968.43	5.17
Yunanistan	478 468.98	3.10
Böyük Britaniya	472 287.97	3.06
Portuqaliya	428 175.49	2.78
Gürcüstan	347 134.16	2.25
Ukrayna	321 594.19	2.09
Tunis	273 685.40	1.78
Almaniya	271 697.57	1.76
Rusiya	271 051.69	1.76
İspaniya	270 910.47	1.76
Tailand	231 496.81	1.50
Çexiya	161 936.28	1.05
Digər ölkələr	1 056 586.76	6.84

İdxalda əsas ölkələr

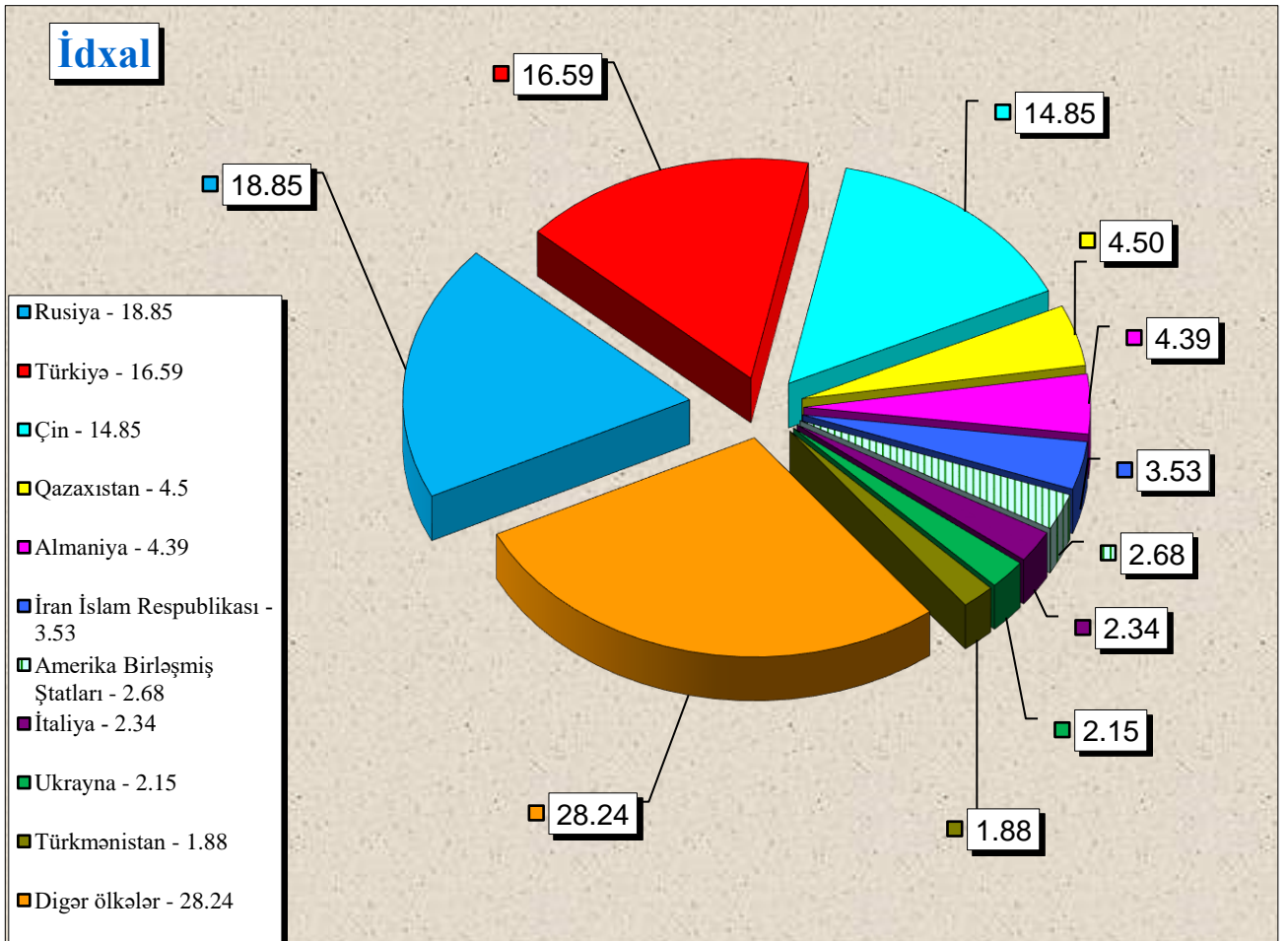
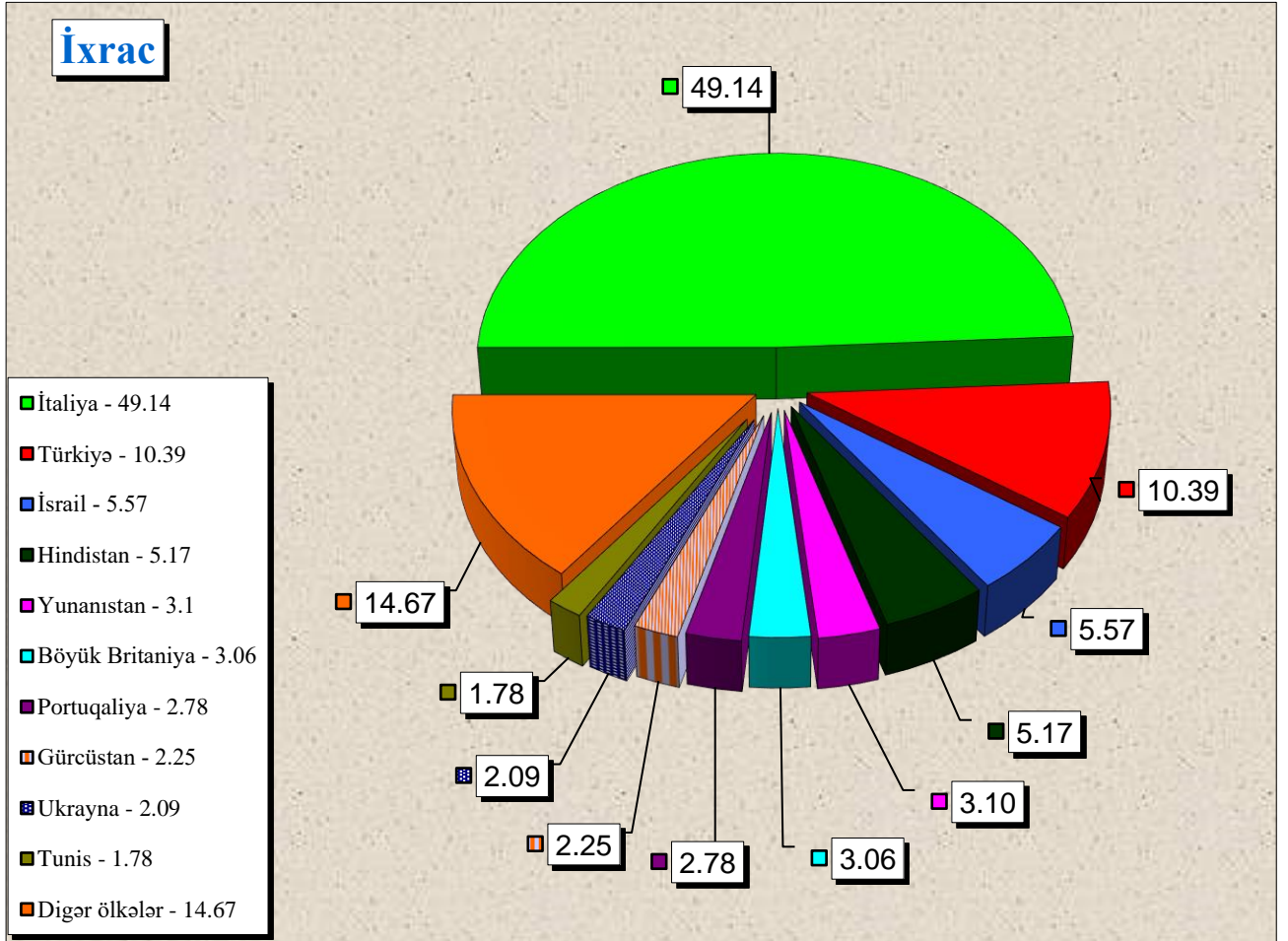
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi idxala nisbətən %-lə
Cəmi	5 135 561.89	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	968 063.33	18.85
Türkiyə	851 877.67	16.59
Çin	762 879.11	14.85
Qazaxıstan	231 303.38	4.50
Almaniya	225 478.16	4.39
İran İslam Respublikası	181 442.99	3.53
Amerika Birləşmiş Ştatları	137 556.36	2.68
İtaliya	120 048.39	2.34
Ukrayna	110 625.27	2.15
Türkmənistan	96 346.31	1.88
Koreya Respublikası	91 494.14	1.78
Böyük Britaniya	89 266.19	1.74
Yaponiya	86 967.17	1.69
Fransa	85 137.38	1.66
Hindistan	74 180.53	1.44
Digər ölkələr	1 022 895.51	19.93

Qeyri-neft məhsullarının ixrac olunduğu əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi ixrac nisbətən %-lə
Cəmi	1 188 067.11	100.00
o cümlədən:		
Türkiyə	390 173.04	32.84
Rusiya	263 409.17	22.17
Gürcüstan	74 696.09	6.29
İsveçrə	66 419.21	5.59
Amerika Birləşmiş Ştatları	44 475.41	3.74
İtaliya	33 940.82	2.86
Niderland	26 229.08	2.21
Hindistan	20 385.14	1.72
Braziliya	19 365.02	1.63
Qazaxıstan	18 141.06	1.53
Özbəkistan	17 526.67	1.48
Rumıniya	14 710.91	1.24
Digər ölkələr	198 595.47	16.70

Əlavə 5.1-də göstərilmiş ixrac və idxal əməliyyatlarında əsas ölkələrin faizlə xüsusi çəkisi

**İxrac və idxalda keçirilən yüklərin daşınma vasitələri üzrə
miqdarı (netto çəki ilə) və dəyəri**

N/v kodu	Daşınma vasitələri	İxrac		İdxal		Cəmi	
		Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)
10	Dəniz nəqliyyatı vasitələri	24 749.41	21 557.03	260 322.30	358 428.76	285 071.71	379 985.79
20	Dəmiryolu nəqliyyatı vasitələri	1 008 038.64	429 357.75	1 494 915.54	979 680.61	2 502 954.18	1 409 038.36
30	Avtomobil nəqliyyatı vasitələri	728 608.57	752 469.20	1 188 048.71	3 131 385.80	1 916 657.28	3 883 855.00
40	Hava nəqliyyatı vasitələri	22 274.55	93 916.98	3 982.98	516 249.65	26 257.54	610 166.63
50	Poçt göndərişi	4.20	1 116.09	129.47	33 900.00	133.67	35 016.10
70	Stasionar nəqliyyat vasitələri	18 426 576.41	14 116 983.61	188 877.96	26 642.40	18 615 454.37	14 143 626.01
90	Özü hərəkət edən vasitələr	258.23	1 109.37	14 358.10	89 274.67	14 616.32	90 384.04
	Yekun:	20 210 510.01	15 416 510.04	3 150 635.06	5 135 561.89	23 361 145.07	20 552 071.93

Qısa metodoloji izahat

“Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi”na Azərbaycan Respublikasının digər ölkələrlə xarici ticarət əlaqələrinə dair məlumatlar daxil edilmişdir. Verilən göstəricilər ixrac və idxal olunan malların ölkə sərhədindən keçirilən zaman xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən tərtib olunan gömrük bəyannamələri əsasında Dövlət Gömrük Komitəsinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən (VAİS) alınmışdır.

Xarici ticarət əlaqələrinə dair aşağıdakı göstəricilər daxil edilmişdir:

- büdcə daxilolmaları haqqında məlumat;
- xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları haqqında məlumat;
- ticarət əməliyyatlarının həcmi haqqında məlumat;
- idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmi ölkə qrupları (Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Avropa İttifaqı), ölkələr, mal qrupları (Xarici İqtisadi Fəaliyyətin Mal Nomenklaturasının 2 rəqəmli kodları üzrə), əsas mallar, mülkiyyət növləri, sövdələşmə xarakterləri, daşınma vasitələri üzrə bölgüsü;
- gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat;

İdxal-ixrac əməliyyatlarının həcmi ABŞ dolları ilə verilmişdir.

Göstəricilər “Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikasının Metodologiyası”na əsasən hazırlanmışdır. Xarici ticarətin gömrük statistikasının aparılması üçün ilkin məlumatlar malların gömrük rəsmiləşdirilməsində təqdim olunan gömrük bəyannamələrində göstərilən məlumatlar sayılır.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi ümumi ticarət uçot sistemi əsasında aparılır.

Azərbaycan Respublikasının idxalına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- təkrar idxal gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- daxildə emal xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük prosedurunun müddəti başa çatdıqdan sonra gətirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib dövlətin xeyrinə imtina edilən mallar;

Azərbaycan Respublikasının ixracına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- təkrar ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- daxildə emal edildikdən sonra göndərilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilməsi başa çatandan sonra göndərilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük prosedurunun müddəti bitdikdən sonra göndərilən mallar.

Gömrük statistikasının ümumi ticarət uçot sistemində aşağıdakı mallar nəzərə alınmır:

- ölkə ərazisindən tranzit keçən mallar;
- müvəqqəti gətirilən (aparılan) mallar;
- müvəqqəti saxlanc xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- gömrük anbarı, sərbəst zonada yerləşdirilən və ölkənin gömrük ərazisindən aparılmaq üçün nəzərdə tutulan daxili mallar;
- ölkənin ərazisində məhv edilən xarici mallar;
- səfirlik, konsulluq, beynəlxalq təşkilatların yanındakı nümayəndəliklərin və ölkənin xaricdə yerləşən digər rəsmi nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisindən aparılan mallar;

- xarici ölkələrin səfirlik, konsulluq və digər rəsmi nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən mallar;
- xaricdə dislokasiya olunan hərbi hissələr üçün keçirilən mallar;
- xarici dövlətin ərazisindən keçməklə gömrük orqanları arasında daşınan daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilas etmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulan mallar.

Malların gömrük sərhədindən keçirilmə xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq onların gömrük statistikasında nəzərə alınıb-alınmaması müəyyən edilir.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilir:

- qeyri-monetar qızıl, ödəmə vasitəsi kimi olmayan qiymətli metallar;
- tədavüldə olmayan banknotlar, qiymətli kağızlar və sikkələr;
- barter müqavilələri vasitəsilə sərhəddən keçirilən mallar;
- alqı-satqısı dövlət hesabları vasitəsi ilə həyata keçirilən mülki və hərbi təyinatlı mallar;
- humanitar və texniki yardım;
- hədiyyə və bəxşislər;
- hərbi təyinatlı mallar;
- konsiqnasiya müqavilələri üzrə keçirilən mallar;
- xarici investisiyalı müəssisələrin nizamnamə fondu kimi gətirdiyi və öz istehsalı olaraq apardığı mallar;
- məlumat və proqram təminatı vasitələri;
- geriye qaytarılan mallar;
- şirkətin və müəssisələrin öz filialları və ya bölmələri arasında apardığı əməliyyatlar nəticəsində sərhəddən keçirilən mallar;
- ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus gəmilərdən boşaldılan və ya Azərbaycana məxsus gəmilərin açıq dənizdə digər ölkəyə məxsus gəmilərdən əldə etdiyi balıq və digər dəniz məhsulları, dənizin dibindən çıxarılan minerallar;
- bunker yanacağı, ballast, ərzaq ehtiyatı və digər materiallar aşağıdakı hallarda nəzərə alınır:
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlara satıldıqda;
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində ölkənin dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarının xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından alındıqda və ya ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından boşaldıqda;
- poçtla və ya kuryer xidməti ilə göndərilən mallar (əgər malın həcmi və ya dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olarsa);
- işləyən qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla, bütün kateqoriyalardan olan şəxslərin qanunla müəyyən edilmiş statistik müşahidə həddi normasından artıq keçirdiyi mallar;
- emal üçün və ya emal edildikdən sonra (hazır məhsul) keçirilən mallar;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına göndərilən daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilas etmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulmayan mallar.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilmir:

- miqdarı və ya dəyəri statistik müşahidə həddini aşmayan mallar;
- ölkə ərazisindən tranzit keçən və ya ölkə ərazisində yalnız boşaldılıb yüklənən mallar;
- müvəqqəti aparılan və ya gətirilən mallar;

- monetar qızıl, tədavüldə olan milli və xarici valyuta (numizmatika məqsədləri üçün istifadə edilənlərdən başqa), qiymətli kağızlar;
- mülkiyyət hüquqları rezidentdən qeyri-rezidentə sərhədi keçirilmədən verilən qeyri-maliyyə aktivləri;
- kommersiya əməliyyatları predmeti olmayan mallar:
  - fiziki şəxslər tərəfindən şəxsi istifadə üçün keçirilən, miqdarı və dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olmayan mallar;
  - abunəçilərə göndərilən qəzet və jurnallar, digər dövrü nəşrlər;
  - xarici dövlətlərin diplomatik və digər nümayəndəliklərinin (səfirlik, konsulluq, elmi təşkilatlar və ya hərbi bazalar), həmçinin ölkə ərazisində yerləşən beynəlxalq təşkilatların keçirdikləri mallar;
  - konkret müştərinin ehtiyacları üçün hazırlanmış proqram təminatı və ya identifikasiya oluna bilən istənilən tip orijinal əsər yazılmış məlumat daşıyıcıları;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələri;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin normal istismarı üçün nəzərdə tutulan texniki təchizat vasitələri, yanacaq və digər mallar;
- nəqliyyat vasitəsi sərnişinlərinin və heyət üzvlərinin istifadəsi üçün nəzərdə tutulan ərzaq ehtiyatı və digər mallar;
- Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər tərəfindən tutularaq və ya istehsal olunaraq ölkəyə gətirilən dəniz məhsulları;
- ölkənin gömrük sərhədlərindən kənarında yerləşən Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülən nəqliyyat vasitələri üçün aparılan yanacaq və sürtkü materialları;
- texniki xidmət göstərməsi üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- təmir olunmaq üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- sərgi eksponatları;
- idman yarışları, tamaşalar və analogi tədbirlər üçün keçirilən mallar;
- girov əşyaları və öhdəliyi təmin edən digər vasitələr;
- mal nümunələri;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına gətirilən xarici mallar;
- sərhəddən keçirilən malların daşınması üçün qablaşdırma materialları;
- əvvəllər hər hansı bir gömrük proseduru altında yerləşdirilərək gömrük statistikasına daxil edilən və sonradan ölkədən çıxarılmadan gömrük proseduru dəyişdirilən mallar.

Malların statistik dəyəri idxal və ya ixraca dair bağlanmış müqavilələrin qiymətləri əsasında, Mərkəzi Bankın gömrük bəyannaməsinin buraxıldığı günə müəyyən etdiyi məzənnə üzrə ABŞ dolları ilə müəyyən edilərək vahid qiymət bazisinə gətirilir.

İdxalın dəyərinin qiymətləndirilməsi malın gömrük bəyannaməsində göstərilmiş SİF baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. SİF- (dəyər, sığorta, fraxt)-malın satış şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın sığorta edilməsi və nəqli üzrə xərclər daxil edilir.

İxracın dəyərinin qiymətləndirilməsi malların gömrük bəyannaməsində göstərilmiş FOB baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. FOB (bortda azad)-malın satılma şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın çatdırılması və gəmi bortuna yüklənməsi üzrə xərclər daxil edilir.